

Khu nghĩa địa làng An Bàng (xã Vinh An, huyện Phú Vang, Thừa Thiên - Huế) được xem là “thành phố lăng mộ” xa hoa bậc nhất Việt Nam.

Ở đây có những “lâu đài lăng mộ” trở giá hàng triệu đồng. Hàng ngàn lăng mộ nằm chen chúc trên mặt đất cát trống rỗng gần 70ha. Tình trạng đua nhau xây lăng mộ trên đất trống “đồng cộp” của dòng họ mình, đất trống rồi chôn cất rồi sống mới cách vô tình và vô lý, khiến chính quyền địa phương đau đầu. Bên cạnh những ngôi mộ hàng chục ngàn đô la và vẫn có nhiều gia đình sống trong những căn lều tạm bợ, phải chờ ăn từng bữa.

LĂNG MỘ TIỀN TỖ TRÊN ĐẤT CÁT TRỐNG

Quần thể lăng mộ người nghèo làng An Bàng

NGÔI TÙ VÀ LÀNG

Khu nghĩa địa làng An Bàng được xem là “thành phố lăng mộ”, “đô thị người chết”, “thành phố ma”... với quần thể lăng mộ tiền thổ, sộ mướn. Nơi này rỗng rỗng, chỉ có một kho trống đất bao la, hoành tráng nhất làng. Một du khách người Pháp tên André Crozeilles phải thốt lên kinh ngạc: “Một vùng đất trống mà trở thành một đô thị người chết!”. Đi giữa “mê cung” lăng mộ này, chúng tôi quá mê chôn nhện bọ lóc, rồi lâu sau mới tìm được cội rai.

Ông Đặng Văn Tâm (78 tuổi), một bậc cao niên trong làng cho biết: “An Bàng có 44 dòng họ. Con cháu họ nào cũng góp tiền xây nhà thờ, lăng mộ họ tộc của mình, mỗi lăng có kinh phí từ 500 triệu đồng trở lên. Nhiều lăng mộ già già lâu đài, trở giá 2 - 3 triệu đồng là chuyện bình thường. Mọi chú nhìn ngôi đình làng cũng đỡ khi phải sống trong lều: 22 tấm xi măng, 14 tấm sắt thép... kinh phí hàng triệu đồng. Trước đây, bà con quanh năm bán đất cho biếu, bán ruộng cho trẻ làm nghề đánh bắt hải sản. Nếu trẻ yên bình ruộng thì làm đồ ăn, còn không thì ăn cháo xáo gạo rỗng”. Chàng rể mới, làng An Bàng cũng khổ, thiêu ăn bưng nhiên thay da đổi thịt mới cách nhanh chóng như chàng tiền phu trở thành hoàng tử. Đa số người dân ở đây đi kiếm tiền ngoài rồi góp tiền vào xây lăng đấp mả. Nhưng tiền đâu mà người An Bàng lại xây những “biệt thự lăng” tiền thổ như vậy thì mới ngôi làng như nằm nép mình bên bờ biển Thuận An chôn toàn đất trống với cây xáo gạo rỗng?

Với quan niệm “sống như mèo như chó, chết không như chó bát ăn”, “sống giàu, thác vơi”, con người có sinh có tử, cho nên làng xã nào trên đất nước ta cũng có nghĩa trang. Còn thì làng An Bàng, theo quan niệm của bà con, nên xây lăng trước khi nhà có người chết, không phải lo tiền xây lăng nữa; và rồi xây trước bao giờ cũng cần thì, hoành tráng hơn. Sau khi chết, nằm trong vòng 50 ngày mà không xây được lăng thì phải đợi đến 3 năm sau mới được phép xây; như vậy là con cháu có lỗi, bắt hiểu và người đã khuất. Bởi thế, ai cũng lo chuyện xây lăng cho mình và người thân ngay từ khi còn sống. Anh Trần Văn Tuấn Minh (51 tuổi) khoe: “Làng mình xây lăng mộ nằm như vậy để trở nên cho ông bà tiên vì đã phù hộ cho mình làm ăn”.

Thành phố lăng mộ xa hoa nhất tại VN,

Tác Giả: Hoàng Quân

Thứ Năm, 08 Tháng 7 Năm 2010 06:04

Hồi n n a, “An B ng có kho ng 95% gia đình có ng i thân n c ngoài. T năm 1990, làng có phong trào xu t ngo i khi dòng ng i t đ n c ngoài. Th h cha ông đi tr c r c con cháu theo sau, cha m b o lãnh cho con, ch ng b o lãnh cho v ... Cũng t đó, ngo i t t đ v làng, đ i s ng m no, sung túc và vi c xây lăng m càng đ c quan tâm, chăm lo chu đáo” - Ch t ch UBND xã Vinh An, Ph m Bình T nh cho bi t.

“Lâu đài” lăng mộ trên cát

VUI NH ... NGHĨA Đ A

Nhìn t xa, bóng dáng c a “thành phố lăng” cao vút lên tr i đã t o nên nh ng hi u ng th m m vô cùng n t ng, đ c áo. Đa s ng i dân An B ng t hào v i khu “bi t th lăng” c a mình và có l không ai th y ái ng i khi s ng bên m t khu nghĩa đ a đ s , hoành tráng nh v y. N i này n ào, náo nhi t ch không h có không khí m đ m, bu n thê th m nh nhi u khu nghĩa đ a khác. Nghĩa đ a này đ c thi t k r t đa đ ng bao g m truy n th ng pha l n Đông Tây kim c . Hàng ngàn công trình đ c thi t k nh lăng mộ vua chúa th i x a v i nh ng c t tr , tháp cao ch c tr i.

T t c đ u đ c xây đ p, tô v r t công phu, t m v i nh ng đ đ ng nét, hoa văn r t c u k , có đ long, ly, quy, ph ng. K i n trúc lăng mộ th i thì đ các ki u: nét Trung Hoa có bia b ng đá granito đ i b i con rùa vàng và đ i m mái ch y hoa sen; ph n mái tròn ch u nh h ng m thu t n Đ , Ba T ; vòng cung c a vòm là hình tròn bán nguy t; nóc vòm gi ng nh cái l ng ho c cái bình mà Quan Th Âm B Tát hay c m; cái lan can hình hoa hu c a ph ng Tây.

Đ i u đ c bi t t khu lăng mộ này là nh ng bi u t ng, ch đ Ph t - Chúa n m chung, xen l n v i nhau. Lăng mộ này trang hoàng v i hình ch V n, hình bánh xe luân h i, hình ch Phúc...; lăng mộ kia, con chiên Thiên Chúa thì n m yên ng d i bóng Thánh giá hay M Maria... N i đây nh là m t c đ i m cu i cùng V i t Nam đã t o c h i ph c ch l i đa s nh ng tàn tích ng thu t tri u Nguy n

Nh ng c t tròn v i thi t k r ng bay, ph ng múa t i m t lăng mộ

Đ o lý u ng n c nh ngu n, h ng v quê Vi t luôn trong tâm th c ng i làng An B ng, dù

nhieu người đã ra ngoài làm ăn, sinh sống. Xây lăng mộ là để báo hiếu, thể hiện lòng hiếu thảo, khát vọng sống tốt đẹp hơn, hạnh phúc, mặt trời nở rộ an lạc, thái bình thông qua quần thể kiến trúc, hoa tươi, bể cá trên lăng...

Ngày nay, tâm lý người già là họ lo trước cái chết và cũng muốn yên nghỉ đẹp, nên họ sẵn sàng bỏ tiền mua sắm thân nhân và xây dựng sinh phần. Ông Nguyễn Công Sang (82 tuổi) cho biết: “Làng chúng tôi, chỉ có hai điều là xây lăng mộ ngày càng nhiều và ngày càng có nhiều người già đang đi để đi nơi đó”.

HIẾU THẢO HAY PHỒ TRÁNG, XA HOA?

“Thành phố lăng mộ” nguy nga, đẹp đẽ và nhỉnh là tấm lòng hiếu thảo của con cháu đối với ông bà tiên, khi nhiều người phụng dưỡng cha mẹ. Nhưng tệ nạn nó bộc lộ sự phô trương, xa hoa quá mức, không cần thiết và nảy sinh những điều ngược trái khó gọi là quý tộc.

Lăng mộ hoành tráng hơn nhà cao tầng, ranh giới giữa giàu và nghèo không rõ ràng và cuộc sống bình thường ngày càng mong manh

ĐIỀU TIỀN THỜI HIỆN “ĐIỀU NGƯỜI P” ĐỒNG HỒ

Người thân ngoài xã hội góp tiền cho con cháu xây lăng mộ tiên, ông bà. Nhiều khu “an nghỉ” hoành tráng như cung điện. Thậm chí có ngôi mộ phá kỷ lục xây lên 2 - 3 tầng lầu và lầu chuông. Cách đây 10 năm, ông Lê Ph. xây lăng cho cha mẹ phụng dưỡng theo kiến trúc cổ điển châu Âu hoành tráng làm công viên. Để làm được mộ này, ông Ph. phải thuê kỹ sư xây dựng rãnh và lăng theo thiết kế mỹ thuật. Năm 2003, con cháu họ Nguyễn góp tiền xây mộ cho ông t. Sau một năm hoàn thành, lăng mộ này rộng hơn ngàn mét vuông, được chạm khắc phù điêu công phu, lộng lẫy với kinh phí gần triệu đồng. Liên tiếp, các họ: Hoàng, Đặng, Trần... đua nhau đầu tư xây nhà thờ, lăng mộ của họ mình với sự tỉ mỉ trong gọt nhieu lên những lăng mộ được xây dựng trước đó. Nhà thờ họ Trần ng tu bỏ rông đã 2 năm mới xong, người gần 70.000USD.

Mới ngày nay, người dân bàn tán xôn xao chuyện họ Lê (có nhiều người ngoài xã hội, làm ăn khá) bàn nhau đẹp phá lăng cũ xây lăng mới trị giá cả trăm ngàn đôla để báo hiếu công đức tiên, và thể hiện “điều người P” của dòng họ mình so với bà con trong làng. Ông Phan Ch. (72 tuổi) có 4 người con đẻ như M, đã lo yên nghỉ của mình khi xây khu lăng mộ đẹp, sát con được liên thôn với gần 40.000 đôla.

Thành phố lừng lẫy xa hoa nhất tại VN,

Tác Giả: Hoàng Quân

Thứ Năm, 08 Tháng 7 Năm 2010 06:04

Đôi ngũ thợ xây ở đây chằng bao giờ phải nghỉ đến chuyện thất nghiệp, bởi nhu cầu xây “lâu đài ngói chì” ngày một lên. Thợ hồ làng này được xuýt ngoi đi chăm sóc bàn thờ tiên cho Việt kiều. Anh Lê Phước, một thợ hồ khỏe: “Thợ ng cháu tôi qua Úc làm được ba tháng mà gởi về mấy chục triệu. Trước đây nó cũng thợ hồ như tôi, nhưng một ông Việt kiều mê tay nghề nó nên gởi tiền, làm gởi về cho nó qua bên đó làm thợ luôn”.

Khắp làng An Bình, ô tô đua san sát bên đường, nhà cao tầng mọc lên chi chít, còn sầm uất hơn cả một góc trung tâm thành phố

Phong trào xây lăng mộ ở đây, lên xuống, không theo quy hoạch nào, thợ dòng thợ đua nhau xây lăng mộ khi nào chính quyền đưa ra quy định đầu tiên, thậm chí “bắt đầu”. Có nhiều ngôi mộ diên tích lên tới vài ngàn mét vuông. Chỗ trong một thửa ruộng, lăng mộ bít kín cả cánh. Lăng mộ “bao vây” nhà ở người dân, đưa phần gia đình sống và người chết mong manh. Trong đó, có nhiều lăng mộ của người còn sống “xí phần” đất.

Anh Đặng Trúc, cán bộ địa chính xã lo ngại: “Việt kiều chỉ mua đất theo kiểu mua như ai nào làm đang diên tích phần trăm, thậm chí có người quy hàng trăm mét vuông đất và tình trạng qua một chính quyền, chuyển nhượng mua bán đất đang xảy ra. Trung bình mỗi ngôi mộ có diên tích từ 35 - 100m². Không ít ngôi mộ đã “vượt rào” chiếm phần đất ruộng từ 500 - 1.000m², trị giá hàng triệu đồng. Chỗ thuộc UBND xã không được nhận có tình trạng “cò”, đất, nâng giá đất nhượng chính quyền khó kiểm soát nữa”.

Năm 2008, UBND tỉnh có quy định phê duyệt quy hoạch từng thửa nghĩa trang, nghĩa địa trên địa bàn đến năm 2015, quy định chi tiêu đất dành cho mỗi mộ chôn cất một lần từ đã không quá 5m²/mộ, mộ chôn táng từ đã không quá 3m²/mộ. Tuy nhiên, ở làng An Bình, hàng trăm ngôi lăng mộ vẫn đua nhau mọc lên với diên tích lên tới vài trăm mét vuông/mộ mà không có bất cứ sự can thiệp, xử lý nào từ chính quyền địa phương. Ông Phạm Bình Tỉnh, Chủ tịch xã Vinh An thừa nhận: “Rất khó để thực hiện quy định địa phương vì nhu cầu chi tiêu đất dành cho mỗi mộ chôn cất không quá 5m²/mộ thì không thực hiện được với địa hình là đất đồi cát. Hơn nữa, người dân vẫn có phong tục, tập quán xây lăng mộ lên nên rất khó thay đổi ngay được. Nhưng vì cần đất nên tâm linh người chết thì ai cũng sợ, không dám can thiệp mạnh tay”.

*“Cung đ̄i n lǎng m̄ ” xây quá quy đ̄ nh cho phép,
chính quȳ n khó can thī p vì là v̄ n đ̄ tâm linh c̄ a nḡ i dân*

PH̄ N Đ̄ I HIU QŪ NH BÊN LǎNG M̄ L̄ NG L̄ Y

Đi kh̄ p làng An B̄ ng, đ̄ ng bê tông ch̄ y vào t̄ n ngõ, ô tô đ̄ u san sát ven đ̄ ng, nh̄ ng khu nhà cao t̄ ng n̄ m chỉ chít còn s̄ m ū t h̄ n ở trung tâm thành ph̄ . Quanh năm đ̄ u có Vī t kī u ḡ i ngō i t̄ v̄ xây nhà c̄ a, lǎng m̄ , nhà th̄ h̄ , đình, chùa... N̄ i đ̄ c đ̄ u t̄ nhī u nh̄ t là khu nghĩa đ̄ a c̄ a làng. Nhī u nḡ i cho r̄ ng, nh̄ ng h̄ n ma reo c̄ i r̄ ng r̄ “thành ph̄ lǎng”. Đ̄ u này có ph̄ n đúng vì m̄ i nḡ i s̄ choáng nḡ p, nḡ ngàng tr̄ c nh̄ ng lâu đài lǎng m̄ v̄ i nh̄ ng kī n trúc muôn v̄ t̄ i vui.

Trái nḡ c v̄ i c̄ nh l̄ ng l̄ y, xa hoa đó, làng v̄ n còn nhī u ph̄ n nḡ i kh̄ n khó. T̄ ng r̄ ng xây lǎng m̄ r̄ m r̄ , hoành tráng nh̄ v̄ y thì đ̄ i s̄ ng m̄ i nḡ i s̄ sung túc, nh̄ ng v̄ n còn 80 h̄ nghèo/900 h̄ . Nhī u gia đình v̄ n ph̄ i s̄ ng trong nh̄ ng túp l̄ u xiêu v̄ o, rách nát, cū c s̄ ng lay l̄ t t̄ ng ngày bên c̄ nh nh̄ ng lâu đài lǎng m̄ hàng t̄ đ̄ ng.

Ch̄ Lê Th̄ X̄ ng (51 tū i) đang ph̄ i ch̄ y ăn t̄ ng b̄ a nuôi ba đ̄ a con. Ch̄ X̄ ng t̄ i thân: “Gī đ̄ n mī ng ăn còn ch̄ a lo n̄ i nói chi đ̄ n chuȳ n xây lǎng m̄ . Nhà đã h̄ h̄ ng nhī u mà không có tī n s̄ a ch̄ a”. V̄ ch̄ ng anh Tī n (45 tū i) ḡ n 20 năm nay v̄ n ở t̄ m trong căn nhà l̄ p x̄ p. Anh cùng v̄ qū n qū t sū t ngày đêm nuôi 9 mī ng ăn, 4 đ̄ a con đi h̄ c. Anh Tī n bū n r̄ u: “Th̄ y nḡ i ta đ̄ hàng trăm trī u đ̄ ng xây lǎng cho nḡ i ch̄ t, trong khi nhà mình không có ch̄ đ̄ nh, cũng bū n và xót xa”. Khá gī h̄ n m̄ t chút là gia đình ch̄ Văn Th̄ H̄ nh (39 tū i). Nhà có 6 anh ch̄ em, 5 nḡ i đi đ̄ nh c̄ n̄ c ngoài... v̄ a ḡ i v̄ ḡ n 3 cây vàng cho b̄ lo h̄ u s̄ . Con cháu t̄ p trung xây cho ông ngôi m̄ to nh̄ t nh̄ i trong làng. Cõi âm đ̄ c chăm lo chu đáo là th̄ còn gia đình ch̄ H̄ nh xây căn nhà đ̄ thì thī u th̄ n ph̄ i đi vay m̄ n ngân hàng. V̄ ch̄ ng ch̄ m̄ hàng n̄ c bán t̄ m ḡ n UBND xã.

“Thành ph̄ lǎng m̄ ” c̄ ngày càng l̄ n át c̄ khu dân c̄ c̄ a nḡ i đang s̄ ng. Bên c̄ nh nh̄ ng lâu đài nḡ i ch̄ t v̄ n còn nh̄ ng ph̄ n nḡ i nghèo kh̄ đang ch̄ y ăn t̄ ng b̄ a, ở t̄ m b̄ . Không ch̄ làng An B̄ ng, mà r̄ t nhī u n̄ i ở n̄ c ta v̄ n còn c̄ nh trái nḡ c nh̄ th̄ . Ch̄ c̄ n t̄ m lòng và m̄ t chút san s̄ , khō ng cách đó ch̄ ng m̄ y ch̄ c đ̄ c xóa b̄ . Hôm nay v̄ An B̄ ng, nḡ i dân v̄ n ngâm nga:

“... Lòng thành con cháu vui m̄ ng t̄ o bia
Đ̄ c nh̄ phúc ̄ m x̄ a kia
Ngàn năm xây đ̄ ng lǎng bia an lành...”.